

Sirvėtos regioninis parkas įsteigtas 1992 metais, siekiant išsaugoti Švenčionių krašto Dauguvos ir Žeimenos upių moreninės takoskyros kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes. Regioninio parko plotas – 8754,66 ha. 86% parko ploto yra Švenčionių rajone, Vilniaus apskrityje, o 14% – Ignalinos rajone, Utenos apskrityje.

Sirvėtos regioninis parkas išsiskiria raiškiai kalvotu Švenčionių aukštumos reljefu, kuriame išsibarstę kaimai, pavienės sodybos, piliakalniai, pilkapiai, alkakalniai, unikalūs medžiai senoliai ir nenuilstantys šaltiniai. Kone kiekviena vietovė yra apipinta legendomis ir padavimais... Švenčionių aukštumoje vingiuojančių upių, upelių ir telkšančių ežerų sistema priklauso Dauguvos ir Nemuno upių baseinams, kurių vandenskyroje iškilusi Čiulėnų ketera atskiria Miškinio – Ilgio–Šventos–Beržuvio ir Kančiogino–Sirvėto–Sėtikės dubaklonius. Pastarojo ežerus sujungia upelis, vis keičiantis savo vardą – Žeimenėlė, Sirvėta, Kančiogina, Erzvėta, Bivėta...

Šiaurinėje Sirvėtos regioninio parko dalyje yra aukščiausias Švenčionių aukštumos taškas – Nevaišių kalva (289 m). Sirvėtos regioninio parko gamtos objektai – ilgaamžiai, savo forma unikalūs Adamavo ir Stanislavavo ažuolai, Liepų pavėsinė, Lino verdenės šaltinis – respublikinės reikšmės gamtos paminklas, svarbus tiek gamtiniu, tiek istoriniu-mitologiniu aspektais. Įvairi ir turtinga retomis augalų ir gyvūnų rūšimis regioninio parko gyvoji gamta. Saločio telmologiniame draustinyje gyvena niūriaspalviai auksavabaliai, mažosios suktenės, raudonpilvės kūmutės, pilkosios gervės, didieji baubliai. Ežerą supančiuose jaunuolynuose aptinkami Sirvėtos regioninio parko simboliu tapę kukučiai.

Apie Nalšios žemėse gyvenusių žmonių buitį, papročius bei vertybes byloja Aučynų, Rakštelių, Kačėniškės, Stūglių piliakalniai, kurių vardais iki šiol vadinami šalia jų esantys kaimai, senosios šventvietės – Rakštelių ir Garnių alkai, protėvių kapavietės – Šventos ir Juodeliškės pilkapynai. Tarsi praeities aidai, šiame krašte vis dar skamba sutartinės – daugiabalsės lietuvių liaudies dainos, įtrauktos į UNESCO reprezentatyvaus žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą.